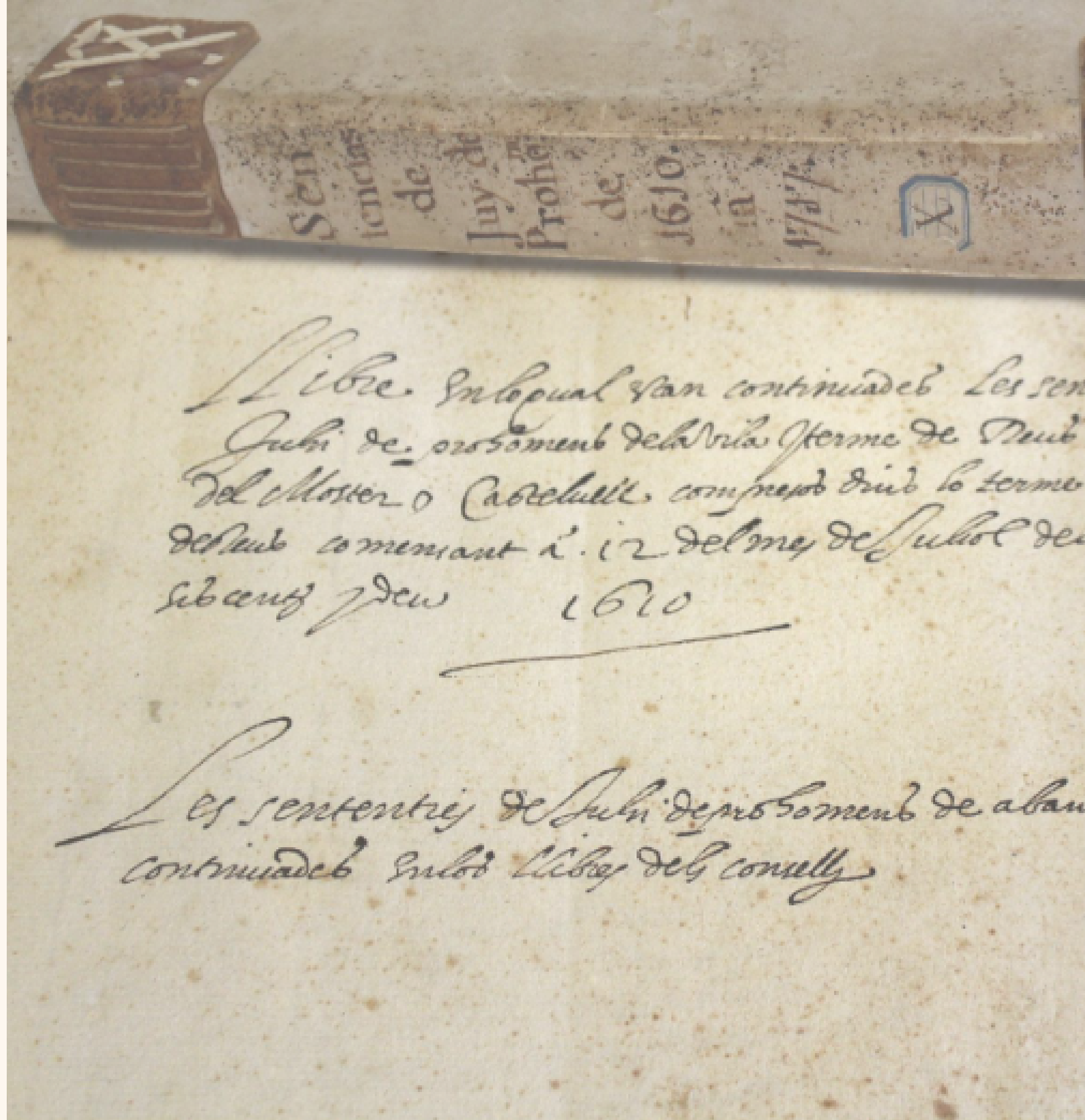

El llibre del Juhí de Prohòmens de la vila y terme de Reus

DOCUMENTS SINGULARS DE L'ARXIU

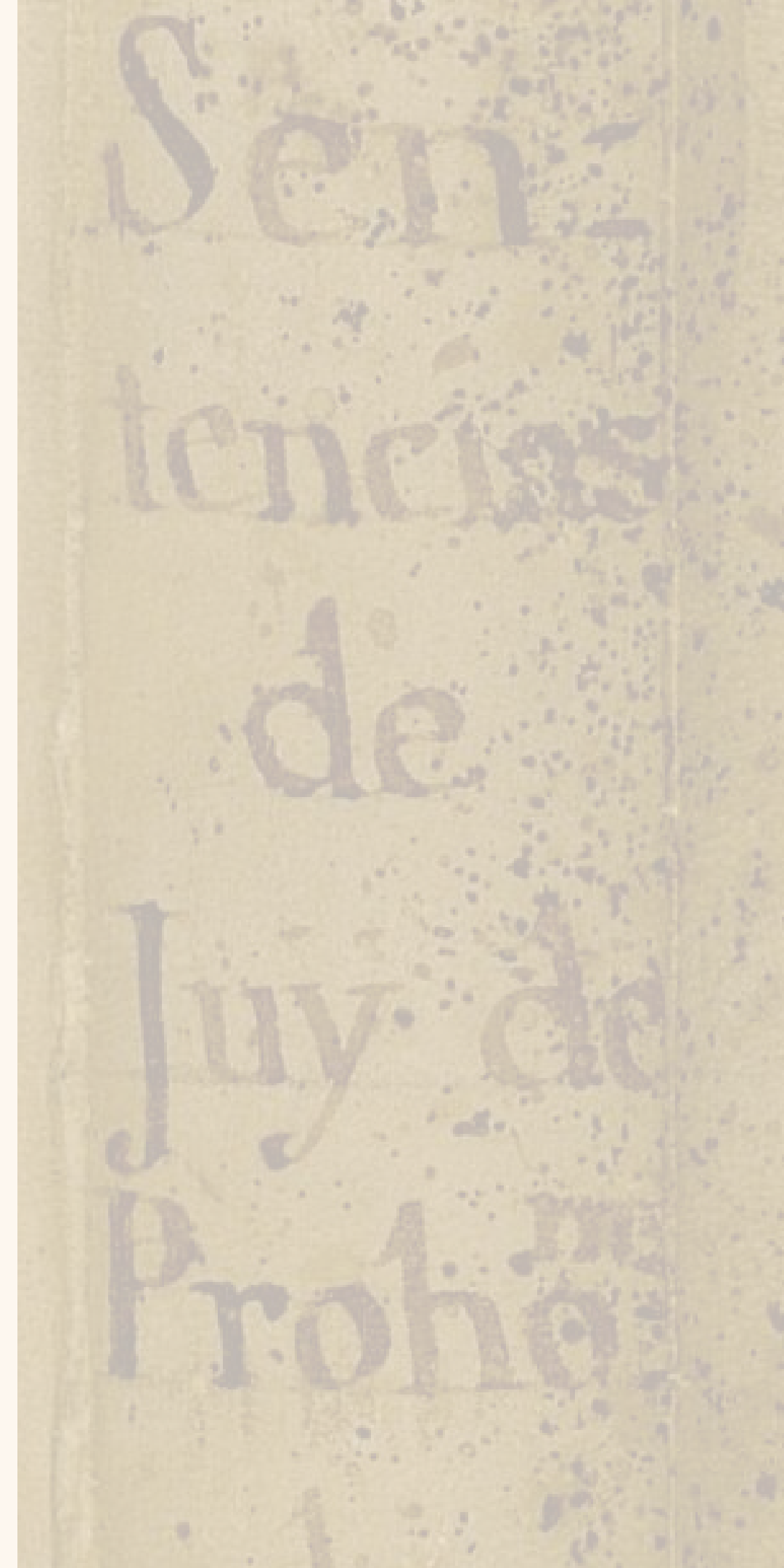
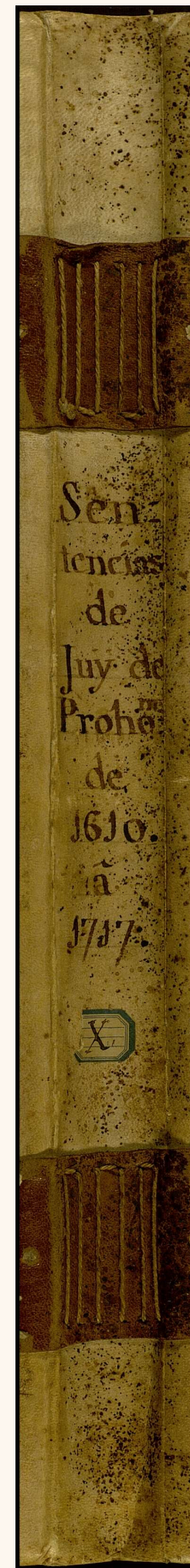

El llibre del Juhí de Prohoms

El Llibre del Juhí de Prohòmens de la vila y terme **compila les sentències dictades per aquest tribunal** entre els anys **1610 i 1717.**

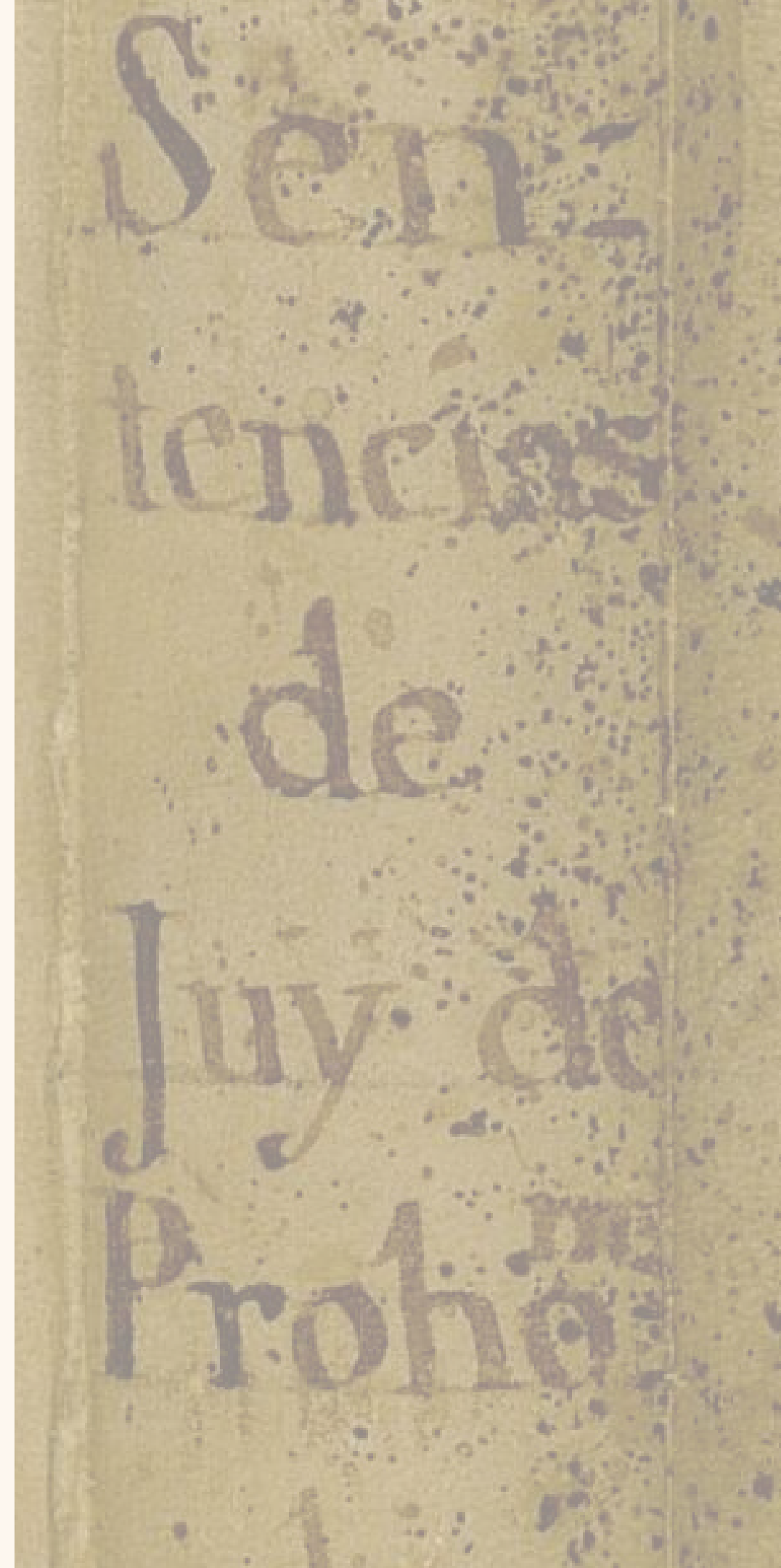
DOCUMENTS SINGULARS DE L'ARXIU. EL LLIBRE DEL JUHÍ DE PROHOMS

El llibre del Juhí de Prohoms

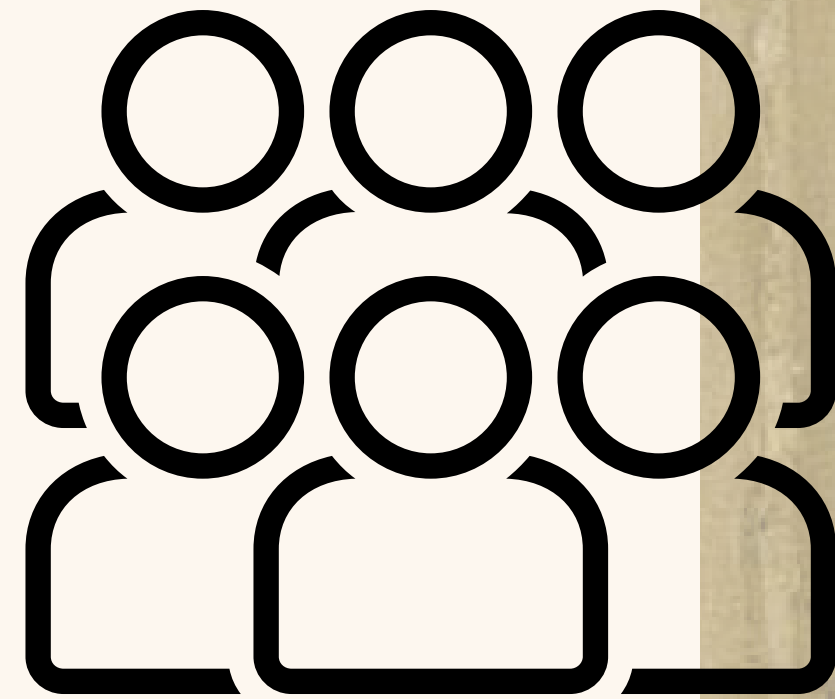
Inicialment, els judicis es registraven en els Llibres dels consells municipals, juntament amb les deliberacions i determinacions adoptades pels jurats i consellers de la vila. A partir de **1610** es decideix agrupar-los en un únic volum.

És, per tant, un document molt valuós per a conèixer com funcionava la justícia Reus durant l'antic règim, quins eren els principals crims i les penes imposades als culpables.

El Juhí de Prohoms

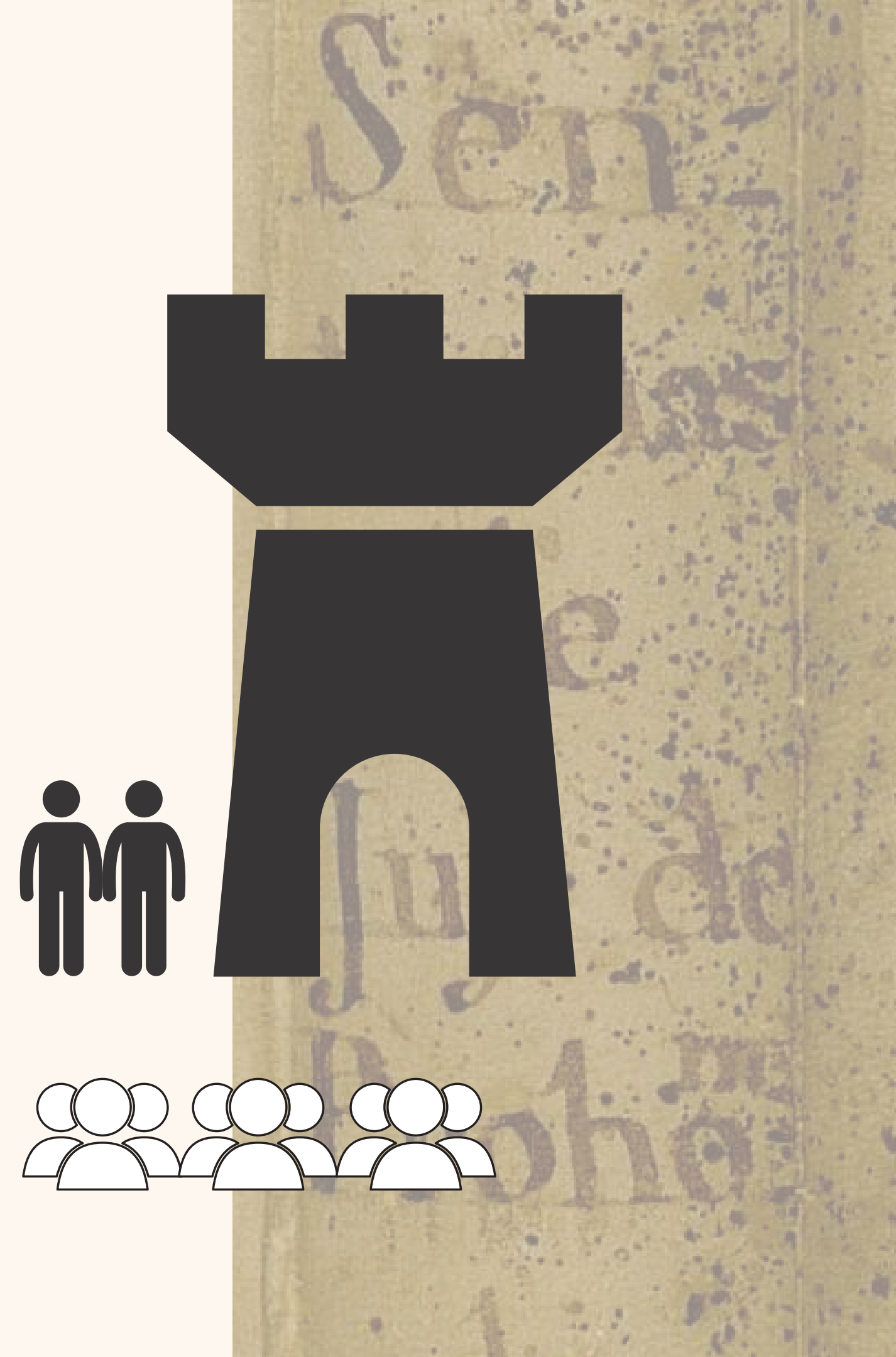
El tribunal o “consell de Juý de pròmens” es congregava a la Sala de la Casa de la Vila i estava constituït pels **tres jurats** d'aquell any, pels **advocats municipals**, pel **notari** del Consell i Casa de la Vila, i per un conjunt de vilatans (**prohoms**) escollits a l'atzar.

El Juhí de Prohoms

Un cop vistes la denúncia del procurador fiscal de la Cúria del batlle, les deposicions dels testimonis en contra del reu, la seva declaració, i les de la defensa, l'advocat de més antiguitat era el primer a oferir el seu veredicte raonat i, tot seguit, cadascú dels reunits donava el seu vot. La **sentència** es dictava sempre davant de **dos testimonis "en Reus trobats"** i se'n feia lectura pública **davant de la porta del castell.**

DOCUMENTS SINGULARS DE L'ARXIU. EL LLIBRE DEL JUHÍ DE PROHOMS

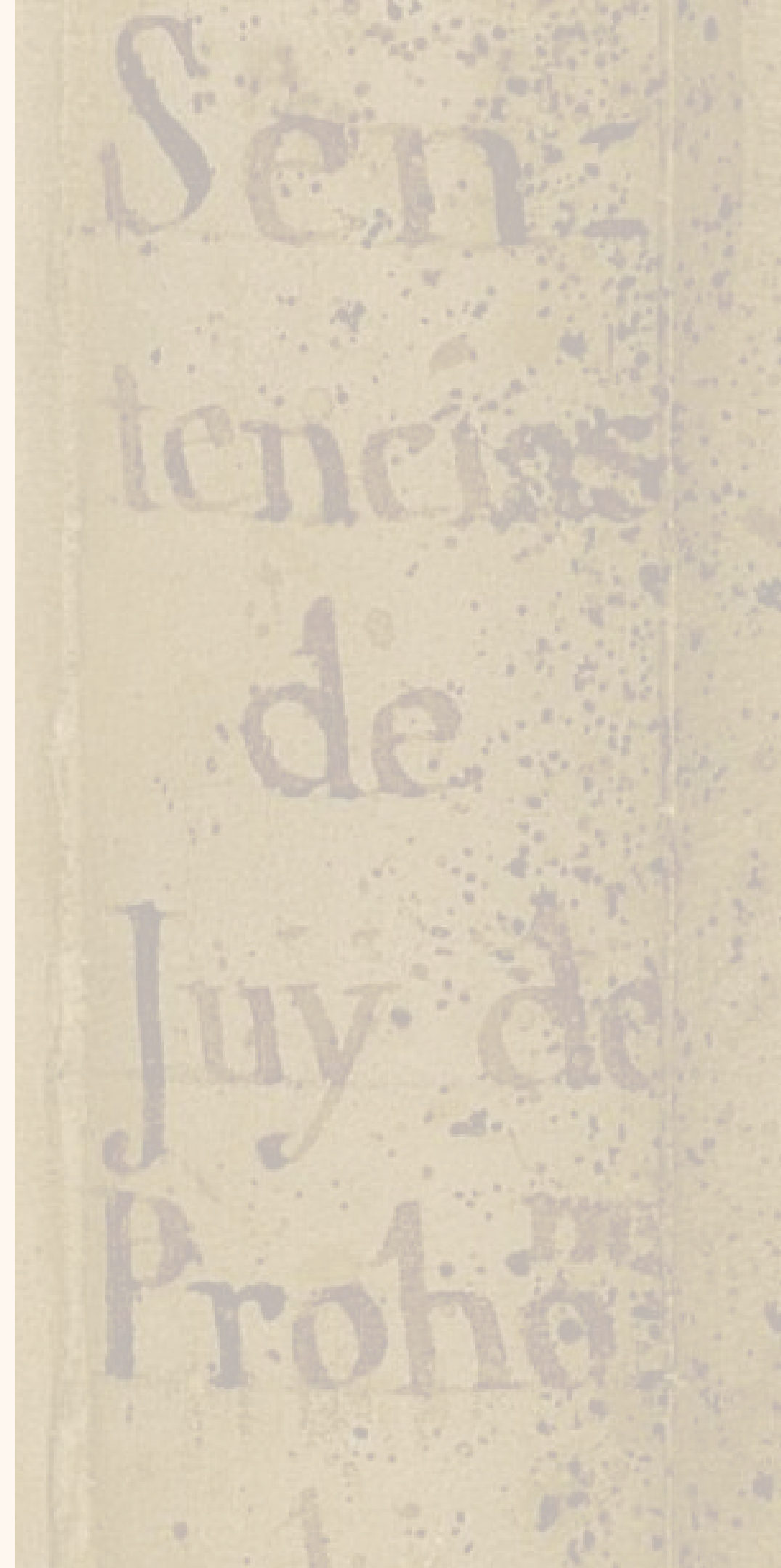

El llibre del Juhí de Prohoms

Llibre Inloqual y tan continuades Les sententij de
Juhí de presonens de la Vila (terme de Neub o Noys)
del Moster o Cabellut, comprés d'ind lo terme de dita Vila
de Neub començant a .12 del mes de Juliol del any mil
sixcentz y deu 1610

Les sententij de Juhí de presonens de abans trobaran
continuades en lo llibre del conselly

DOCUMENTS SINGULARS DE L'ARXIU. EL LLIBRE DEL JUHÍ DE PROHOMS

Com és el llibre?

Enquadrernació de tipus medieval flexible de **cobertes de pergamí** amb ànima de cartró i decoració amb llaceries en forma d'aspa de pell clara sobre dos teixells de pell fosca. Presenta dos tancaments de tires de badana clara al tall davanter.

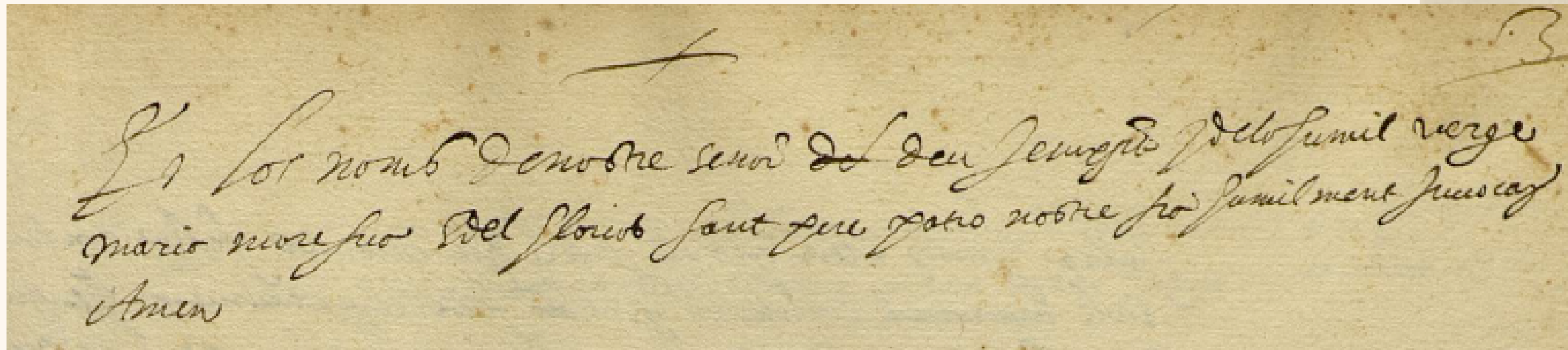
El bloc és de **paper artesanal verjurat** i sense filigranes.

DOCUMENTS SINGULARS DE L'ARXIU. EL LLIBRE DEL JUHÍ DE PROHOMS

El llibre del Juhí de Prohoms

“En los noms de Nostre Senyor Déu Jesuchrist y de la humil Verge Maria, mare sua, y del gloriós Sant Pere, patró nostre, humilment invocats. Amén”.

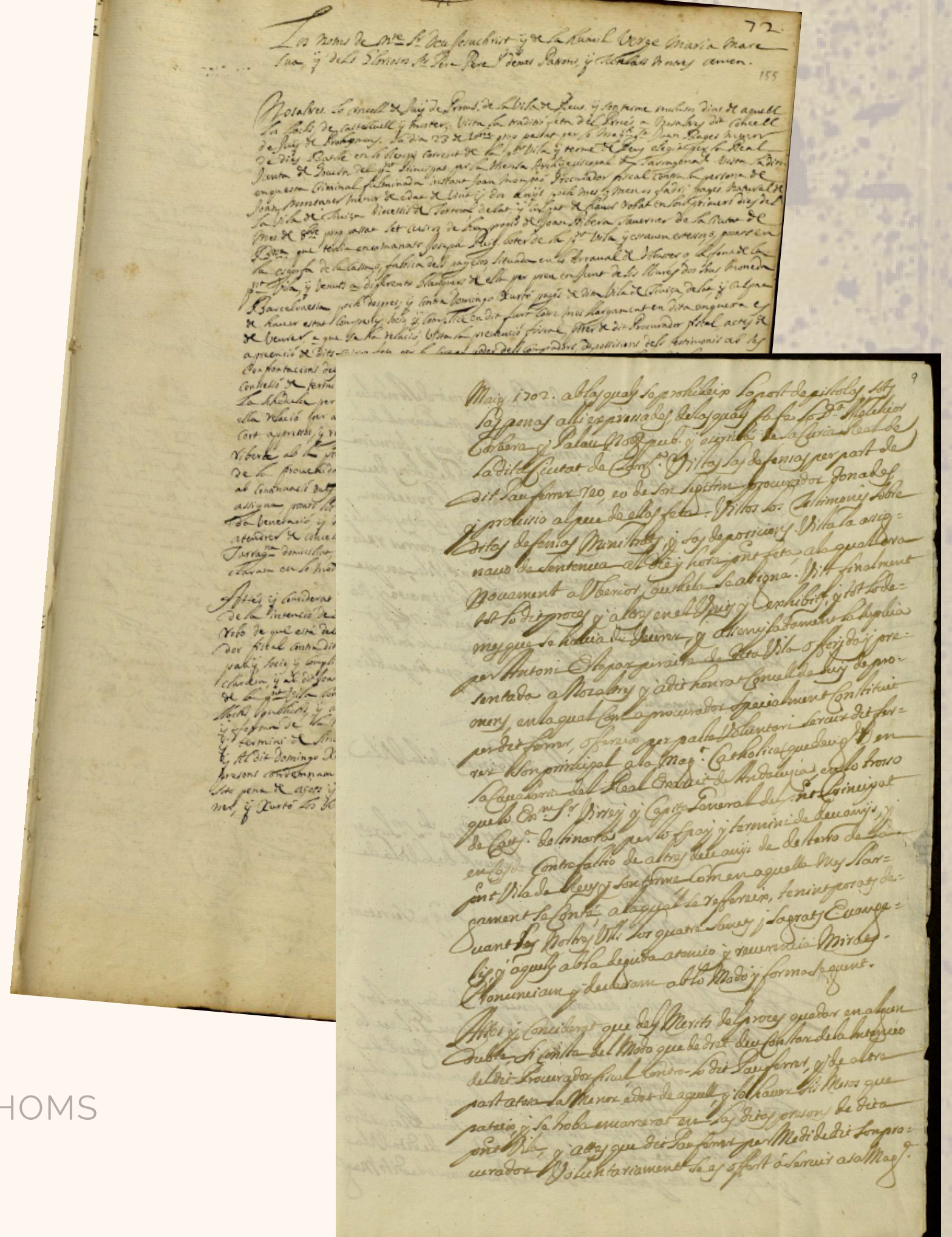
Amb aquesta invocació iniciaven tots els judicis que dugueren a terme els prohoms de Reus des de finals de l'edat mitjana fins a la desaparició d'aquesta mena de "tribunal popular" a partir de l'aplicació dels Decrets de Nova Planta.

DOCUMENTS SINGULARS DE L'ARXIU. EL LLIBRE DEL JUHÍ DE PROHOMS

El llibre del Juhí de Prohoms

El llibre recull –en un total de **157 folis** i alguns annexos– pràcticament un centenar de processos judicials contra els habitants de la vila i forans inculpats d’haver comès delictes i crims de tota mena a Reus i al seu terme, amb les seves corresponents vistes i sentències.

DOCUMENTS SINGULARS DE L'ARXIU. EL LLIBRE DEL JUHÍ DE PROHOMS

El llibre del Juhí de Prohoms

Les sentències podien anar des de l'absolució fins a les condemnes més severes (com la mutilació de membres i la pena capital), passant per la vergonya pública, el desterrament, la marca o la pena de galera.

El llibre del Juhí de Prohoms

Quins eren els delictes més habituals?

- ▶ Fals testimoni, engany o frau
- ▶ Robatori
- ▶ Agressions físiques, violacions
- ▶ Adulteri
- ▶ Resistència a la justícia
- ▶ Assassinat

El llibre del Juhí de Prohoms

Quines eren les penes?

- ▶ Absolució/llibertat
- ▶ Restitució a l'afectat
- ▶ Vergonya pública
- ▶ Desterrament
- ▶ Marca de la vila
- ▶ Mutilació
- ▶ Pena de mort

El llibre del Juhí de Prohoms

Un exemple de sentència...

Un cas ben curiós és el de **Joan Camps**, a qui el **1621** van condemnar a **ser assotat pels llocs públics habituals** i a **remar quatre anys a les galeres del rei** per **haver robat** un **mantell de seda** i **cinc anells d'or** de la casa de Salvador Miró.

Abans però d'aplicar-li la sentència va aconseguir deslliurar-se del cep i fugir de la presó. Va tenir mala sort perquè al cap de poc temps el van trobar i capturar a la vila de Prades. Es va decidir que, malgrat tot, se li mantindria la mateixa pena.

DOCUMENTS SINGULARS DE L'ARXIU. EL LLIBRE DEL JUHÍ DE PROHOMS

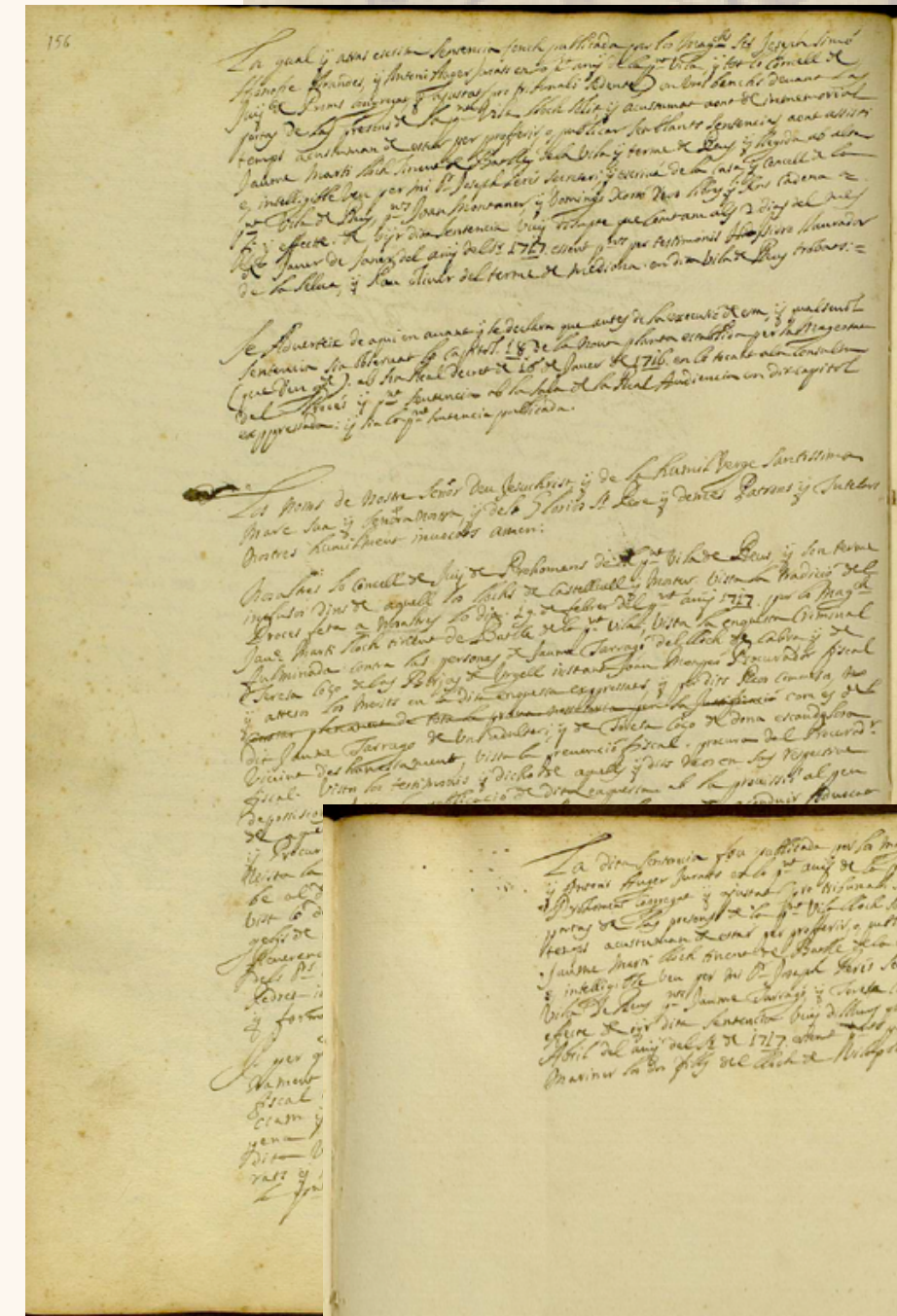

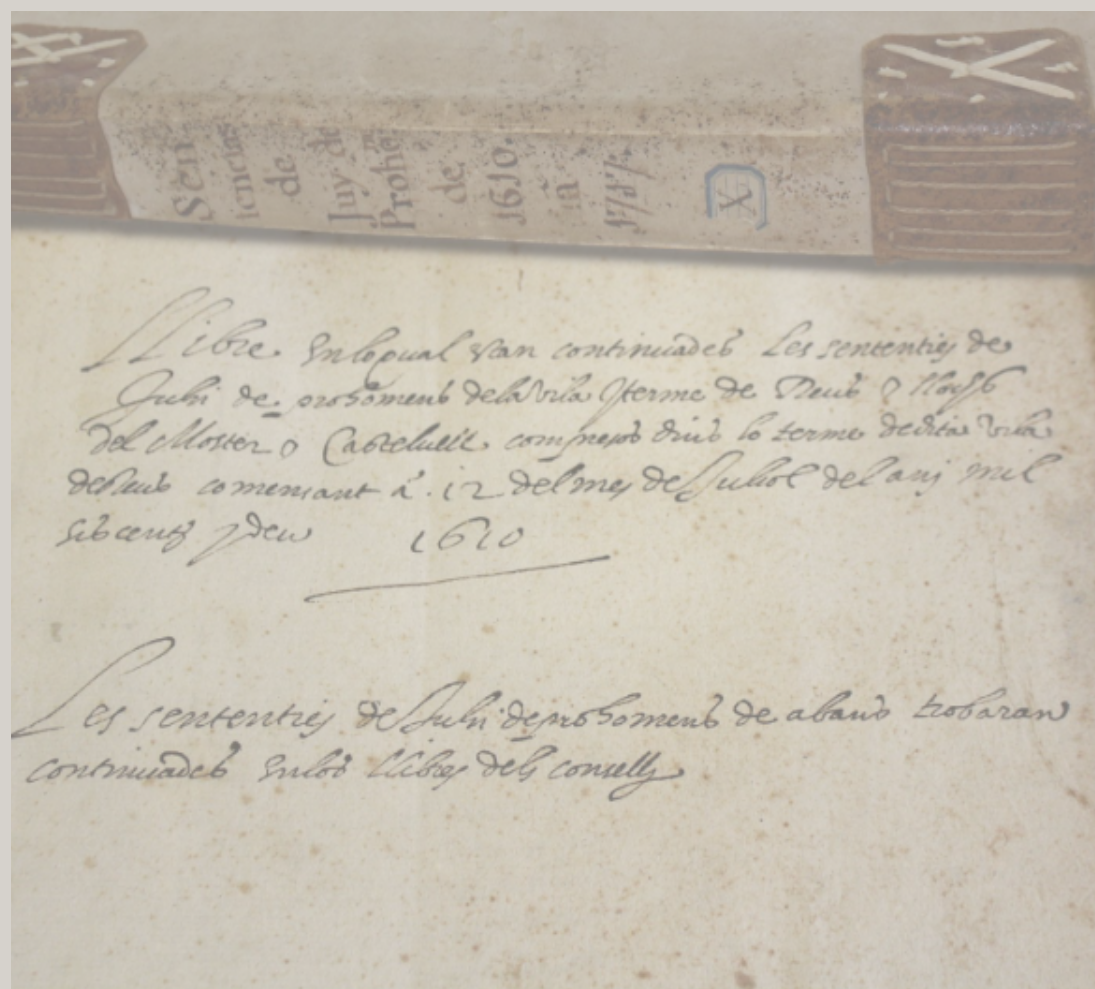
El llibre del Juhí de Prohoms

En tots els casos, ens trobem davant d'una justícia la finalitat de la qual era el càstig per l'inculpat/da i l'exemple per a tota la comunitat.

La darrera sentència fou dictada el 5 d'abril de 1717. Amb l'aplicació dels Decrets de Nova Planta, desaparegué, com tantes altres institucions catalanes, aquest tribunal encarregat de jutjar les causes civils i criminals, i del qual en tingueren privilegi les viles més destacades de la Catalunya medieval i moderna.

DOCUMENTS SINGULARS DE L'ARXIU. EL LLIBRE DEL JUHÍ DE PROHOMS

Text i veu: Eduard Juncosa Bonet

Edició i veu: Elisenda Cristià Balsells

Producció: Arxiu Municipal de Reus

Música: <https://www.bensound.com/>

Abril 2020

Podeu consultar el document digitalitzat:

<https://www.reus.cat/serveis/documents-digitalitzats>

Per saber-ne més:

https://www.reus.cat/sites/reus/files/arxius/el_llibre_del_juhi_de_prohomens_de_la_vila_y_terme_de_reus.pdf